

# **Verständigungshilfe**

## **Deutsch – Dari**

**Phrasen und Wortlisten zu Alltagssituationen**

## Inhaltsverzeichnis

<b>Begleitinformationsteil</b> .....	<b>4</b>
Aussprache und Umschrift .....	4
Symbolzeichen .....	4
<b>Kapitel I: Grundlegendes</b> .....	<b>5</b>
I-1: Grußformen .....	5
I-1.1: Begrüßung und Befinden .....	5
I-1.2: Verabschiedung .....	6
I-2: Kontaktaufnahme .....	7
I-2.1: Kennenlernen und Vorstellen .....	7
I-2.2: Anrede .....	8
I-3: Verständigung .....	8
I-4: Wichtige Redewendungen.....	9
I-5: Fragen .....	10
I-6: Gesprächsreaktionen .....	11
I-7: Bitten .....	12
I-8: Danken .....	12
I-9: Ablehnen und Abweisen .....	13
I-10: Freundliche Worte .....	14
<b>Kapitel II: Täglicher Bedarf</b> .....	<b>15</b>
II-1: Kaufen .....	15
II-2: Essen und Trinken .....	16
II-2.1: Restaurant .....	16
II-2.2: Selbstversorgung .....	17
II-3: Bezahlen .....	18
II-4: Wortliste „Lebensmittel“ .....	18
II-5: Wortliste „Weiterer Einkaufsbedarf“ .....	21
<b>Kapitel III: Räumliche Orientierung</b> .....	<b>21</b>
III-1: Wegbeschreibungen .....	21
III-2: Wortliste „Gelände und Topographie“ .....	22
III-3: Wortliste „Gebäude und Örtlichkeiten“ .....	23

<b>Kapitel IV: Notfallsituationen .....</b>	<b>24</b>
IV-1: Hilfe im Notfall .....	24
IV-2: Medizinische Versorgung .....	25
IV-3: In der Apotheke .....	27
IV-4: Verkehrsunfall .....	27
IV-5: Wortliste „Medizinische Versorgung“ .....	28
IV-6: Wortliste „Körperteile und Organe“ .....	31
<b>Kapitel V: Unterwegs .....</b>	<b>32</b>
V-1: Wortliste „Transportmittel“ .....	32
<b>Kapitel VI: Kontrollen.....</b>	<b>36</b>
VI-1: Anweisungen und Aufforderungen .....	33
VI-2: Wortliste „Personalien“ .....	34
<b>Kapitel VII: Dies und das .....</b>	<b>35</b>
VII-1: Menschen und Berufe .....	35
VII-2: Familie .....	37
VII-2.1: Verwandtschaftsbezeichnungen .....	37
VII-2.2: Familienstand .....	37
VII-3: Gruppen .....	38
VII-3.1: Organisationsformen .....	38
VII-3.2: Institutionen .....	38
VII-4: Zeitangaben .....	39
VII-4.1: Allgemeine Zeitausdrücke .....	39
VII-4.2: Uhrzeit .....	41
VII-4.3: Jahreszeiten .....	42
VII-4.4: Wochentage .....	42
VII-4.5: Feste und Feiertage .....	42
VII-4.6: Monatsnamen .....	43
VII-4.7: Datum .....	43
VIII-5: Zahlen und Zahlenangaben .....	44
VIII-6: Farben .....	46
VIII-7: Gegensatzpaare.....	47

## BEGLEITINFORMATIONSTEIL

### Aussprache und Umschrift

Dari benutzt zur Schreibung das **persisch-arabische Alphabet**. Um der daraus resultierenden Leseproblematik zu begegnen, wird in dieser Verständigungshilfe zusätzlich zur Originalschrift eine **vereinfachte Umschrift** verwendet, die von den **Le-sekonventionen des Deutschen** ausgeht. Die folgende Tabelle informiert Sie über die **wenigen Aussprachebesonderheiten** des Dari.

Umschriftzeichen	Aussprache
<b>aa</b>	dunkler, langer, zum „o“ hinneigender a-Laut wie im schwedischen „skål“; ähnelt dem „or“ in „Wort“ (ohne Rollung des r)
<b>ch</b>	<b>immer</b> wie in „Bach“ oder „noch“, niemals wie in „ich“!
<b>gh</b>	wie das deutsche „Zäpfchen-r“ in „Rose“
<b>h</b>	<b>immer gehaucht, auch im Wortinnern oder am Wortende</b> , niemals als „Dehnungs-h“ wie im Deutschen!
<b>ng</b>	<b>immer mit hörbarem g</b> , d.h. <b>getrennt</b> auszusprechen, nicht zusammen wie dt. „Ring“
<b>s</b>	<b>immer stimmhaft</b> wie in „Susanne“; niemals stimmlos wie in „Gas“
<b>w</b>	wie englisch „water“

Die **Aussprachespalte (mittlere Spalte)** gibt auch die **Betonung** an, wobei die betonte Silbe (im Dari zumeist die letzte Silbe eines Wortes) **fett markiert** ist:

Beispiel: taschako**r** (betont wird also das „o“)

### Symbolzeichen

Symbol	Bedeutung
ـال	dies ist eine Antwort auf eine vorausgegangene Äußerung (bei Gruß o.ä.)

KAPITEL I: GRUNDLIEGENDES

I-1: GRÜßFORMEN

I-1.1: BEGRIÜSSUNGEN UND BEFINDEN

<i>Ha II o!</i>	Balaam (alaikom)!	! (مکیاء) ملامد
<i>Guten Morgen!</i>	Balaam (alaikom)! / Bobh ba-chair!	! (مکیاء) ملامد / ! ریخ بچصد
<i>Guten Tag!</i>	Balaam (alaikom)!	! (مکیاء) ملامد
<i>Guten Abend!</i>	Balaam (alaikom)!	! (مکیاء) ملامد
→ <i>&lt;gemeinsame Antwort auf alle vorstehenden Begrüßungen&gt;</i>	(Wa alaikom) Balaam!	! ملامد (مکیاءو)
<i>Herzlich willkommen!</i>	(Kalban) chosch aamadeen!	! ابلقاً! دیدمآ شوخ
→ <i>Angenehm!</i>	Chosch baascheen!	! دیشاب شوخ
<i>Wie geht es Dir?</i>	Tschee-toor assti?	؟ یتسه رووچ
<i>Wie geht es Euch/Ihnen?</i>	Tschee-toor assteen?	؟ دیتسه رووچ
→ <i>(Sehr) gut!</i>	(Bessjaar) chuub!	بوخ (رایسب)
→ <i>Ganz gut!</i>	Ba-koli chuub!	! بوخ یلکب
→ <i>Es geht mir gut!</i>	Man chuub asstom!	! متسه بوخ نم
→ <i>Es geht uns gut!</i>	Maa chuub assteem!	! میتسه بوخ ام
→ <i>Alles in Ordnung, danke!</i>	Chairat asst, taschakor!	! رکشت ، تساتریخ
→ <i>Nicht schlecht.</i>	Bad neeft.	. تسیند دب
<i>Und Ihnen? / Und selbst?</i>	Wa schomaa?	؟ امشو
→ <i>Danke, (es geht) mir auch (gut)!</i>	Taschakor, man am chuub asstom!	! متسه بوخ مه نم ، رکشت
<i>Was macht die Arbeit / das Geschäft?</i>	Kaar-o-baar tschee-toor asst?	؟ تساترووچ رابوراک

I-1.2: VERABSICHTLICHUNG

<i>Auf Wiedersehen!</i>	Baamaane chodaa!	! ادخ ناماد
→ <i>Auf Wiedersehen!</i>	Baamaane chodaa!	! ادخ ناماد
<i>Bis später ! /</i>	Taa ba-ad! /	! / دعبات
<i>Bis zum nächsten Mal!</i>	Taa didaare aajenda!	! هندیآ رادیدات
→ <i>O.K., bis dann!</i>	Dorosst asst, taa ba-ad!	! دعبات ، تسات سرد
<i>Bis morgen!</i>	Taa fardaa!	! ادرفات
<i>Gute Nacht!</i>	Schab ba-chair!	! ریخد بشد
→ <i>Danke, Ihnen auch!</i>	Schabe schomaa am ba-chair!	! ریخد مه امشد بشد
<i>Kommen Sie gut nach Hause!</i>	(Ba chaana) ba-chair berasseen!	! دیسرد ریخد (مناخه)
<i>Einen schönen Tag noch!</i>	Roose chosch!	! شوخ زور
<i>Es hat mich sehr gefreut.</i>	Bessjaar chosch schodom.	! مدشد شوخ رایسب
→ <i>Ebenso / Ganz meinerseits!</i>	Am-tschenon!	! نانچمه
<i>Gute Fahrt! / Angenehme Reise!</i>	Bafare chuub!	! بوخ رفسد

I-2: KOIN TAK TAUFNAHME

I-2.11: KENNENLERNEN UND VORSTELLEN

Ich heiße ...	Naame man ... asst.	تسا ... نم ماند
Wie heißen Sie?	Naame schomaa tschißt?	تسیچ امشد ماند؟
Darf ich Ihnen ... vorstellen?	Edschaasa asst ...-raa ba schomaa marefi konom?	ی فرعم امشد هب ار ... تسا مزاجا؟ منک؟
Es freut mich, Sie kennen zu lernen!	Man chosch me-schawom, ke baa schomaa aaschnaa schawom.	انشدآ امشد اب هک موشیم شوخنم موشد
Das ist ... ... mein Freund/Kamerad. ... Herr ( ).	Iin ... asst. ... rafikam ... ... aakaaje/aaraaje ( ) ...	تسا ... نیا ... مقیفر ... ... ( ) یاقآ ...
Woher kommen Sie?	As kodschaa aamaddeen?	دیدما اجک زا
Welchen Beruf haben Sie?	Schomaa tschee schorol/ wasifa daareen?	دیراد هفیظو / لغشد هچ امشد
Ich bin ...	Man ... asstom.	متسه ... نم
Wo wohnen Sie?	(Dar) kodschaa sendagi me-koneen?	دینکیم ی گدنز اجک (رد)
Ich wohne in ...	Man dar ... sendagi me- konom.	منکیم ی گدنز ... رد نم
Haben Sie ... ... Telefon? ... E-Mail?	Schomaa ... daareen? ... telefun ... ... e-miil aadress ...	دیراد ... امشد ... نوفلیت ... سردآ لیم یا ...
Wo/Wann kann ich Sie erreichen?	Kodschaa/Tschee-wakt me- taanom schomaa-raa paidaa konom?	ادیپ ار امشد مناوتیم تقو هج / اجک منک؟

I-2.2 : AANREDE

<i>Entschuldigen Sie, bitte!</i> –   Keine Ursache!	Be-bachscheen! Parwaa na-daara!	! دیشخبید ! اورپ! دراند
<i>(mein) Herr</i> <i>(meine) Herren</i>	Aakaa/Aaraa! Aakaajaan/Aaraajaan!	! آقا ! نایاقا
<i>(meine) Dame</i> <i>(meine) Damen</i>	Chaanom! Chaanomaan!	! مناخ ! نامناخ
<respektvolle Anrede für einen älteren Mann>	Padar-dschaan! / Aadschi-Baa-eb!	! بحاصی جاد / ! ناجردپ
<i>Herr Professor!</i>	Motaram profaissur! / Profaissur Baa-eb!	! روسیفورپ / ! روسیفورپ مرتحم ! بحاص
<i>Frau Doktor!</i>	Motarama daaktar Baa-eba!	! بحاص رتکاد مرتحم
<i>Sehr geehrte Gäste!</i>	Memaanaane motaram/ geraami!	! ی مارگ/مرتحم نانامهم

I-3: WERB S Ä ÄN DJIGNUN G

<i>Verstehen Sie (mich)?</i>	Schomaa me-faameen?	! دیمهفی م امشد
<i>Ich verstehe.</i> <i>Ich verstehe nicht.</i>	Man me-faamom. Man na-me-faamom.	! دمهفی م ن م. ! دمهفی م نه ن م.
<i>Ich spreche nur wenig Dari.</i>	Man fakat kame Dari gap me-sanom.	! منزیم پگ یردی مک طقف ن م.
<i>Sprechen Sie ...</i> <i>... Deutsch?</i> <i>... Englisch?</i> <i>... Französisch?</i> <i>... Paschtu?</i>	Schomaa ... gap me-saneen? ... Aalmani ... ... Englissi ... ... FaraanBawi ... ... Paschto ...	! دینزی م پگ ... امشد ... ی ناملا ... ی سیلگذا ... یوسنارف ... وتشپ



Wiederholen Sie das, bitte.	Lotfan, tekraar koneen.	افطلاً دینک رارکت ، .
Langsam, bitte!	Lotfan, aa-essta!	افطلاً! هتسهآ ،
Was bedeutet das?	Iin tschee maanaa daara?	؟ دراد ی نعمه چنیا
Wie sagt man ... auf Dari?	...-raa ba Dari tschee megoja?	؟ دیوگی م چه یرد هب ار ...
Dari ist für mich sehr/zu schwierig.	Dari baraaje man bessjaar moschkel asst.	.. تسال کشم رایسب نم ی ارب یرد
Wir brauchen einen Dolmetscher.	Maa ba tardschomaan sarurat daareem.	.. میراد ترورض نامجرت هب ام

#### I-4: WICHTIGERE DIE WIEUNDGENGEN

Alles in Ordnung?	Ama dorosst asst? / Ba-koli chairat asst?	/ ؟ تسال تسرد همه ؟ تسال تریخی لکب
Alles klar! / O.K.! / Gut!	Dorosst asst/schod!	! دش / تسال تسرد
Das kann sein.	Momken asst.	.. تسال نکمم
Das ist wahr.	Iin hakikat daara.	.. دراد تقیقدنیا
Das stimmt nicht.	Iin dorosst neeft. / Iin hakikat na-daara.	/ . تسیند تسردنیا .. درادذ تقیقدنیا
Einen Moment, bitte!	Jak lahsa!	افطلاً! مظرط لکب
Schade!	Tschee kadar bad!	.. دبر دق هچا!
Sehr gut! / Prima! / Super!	Aali! / Bessjaar chuub!	! بوخ رایسب / ! ی لاء
Sorry! / Das tut mir Leid!	Mota-assefam!	! مفسأتم
Vielleicht	Schaajad	.. دیاشد
Vielleicht später!	Passaantar, enschaallaa!	.. ! لله عاشدا ، رتناسپ

I-5: FRAGEN

Darf ich ... ... eintreten? ... fotografieren?	Edschaasa asst ... ... daachel schawom? ... akss be-girom?	... ت سا مزاجا ... موشل خاد ؟ ... مریگب س کء ...
Gibt es hier ...	Iin-dschaa ... (mau- dschuud) asst?	... ت سا (دوجوم) ... اجنیا
Können Sie mir bitte ... ... ( ) geben? ... ( ) zeigen?	Me-taaneen ( )-raa ba man ... ... be-deheen? ... neschaan be-deheen?	... ن م ا ر ( ) دیناوتیم ... دیهدب ... ... دیهدب ن اشند ...
Können Sie mir bitte sa- gen, ... ... wann? ... warum?	Me-taaneen ba man be- gojeen, ... ... tschee-wakt / kai? ... tscheraa?	... ، دینوگب ن م دیناوتیم ... ی ک / تقو هچ ... ... ارچ ؟
was? Was ist das? Was ist hier los? Was wollen Sie?	tschee? Iin tschißt? Iin-dschaa tschee gap asst? Schomaa tschee me- chaa-een?	... هچ ؟ ... تسیچ نیا ... ت سا پگ هچ اجنیا ... دیهاوخی م هچ امشد
welche/r/s?	kodaaam?	... م ادک
wem? / wen?	ba ki? / ki-raa?	... ک هچ؟ ار ی ک / ی
wer? Wer ist das?	ki? Iin ki asst?	... ی ک ؟ ... ت سا ی ک نیا
wessen? / von wem?	as ki? / marbute ki?	... ی ک طوبرم / ی ک زا
wie?	tschee-toor?	... روطچ
(für) wie lange?	(baraaje) tschee-modat?	... تدم هچ (ی ا ر ب)
wie oft?	tschand baar?	... ر ا ب دنچ
wie viel(e)?	tschand? / tschee-kadar?	... ر دنچ / دنچ

wo? / wohin? Wo gibt es ...?	kodscha <b>aa</b> ? / ba kodscha <b>aa</b> ? ... kodscha <b>aa</b> paid <b>aa</b> me- scha?	؟ اجک هب / ؟ اجک ؟ دوشدی م ادیپ اجک ...
woher? / von wo?	As kodscha <b>aa</b> ?	؟ اجک زا
..., nicht wahr?	..., Ba- <b>ii</b> ßt?	؟ تسا جیحصد ، ...

### I-6: GESSRÄÄR HIRÄKÄKÄNEN

(Das) kann sein.	Momken asst.	. تسا نکم
(Sehr) gern!	Ba tscho <b>s</b> chom! / Ba kama <b>aa</b> le mail!	! لیم ل امک هب / ! مشچ هب
Genug! / Es reicht!	Kaafi <b>ß</b> t!	تسا یفاک!
Das geht nicht.	Momken nee <b>ß</b> t.	. تسین نکم
Das ist gut. Das ist nicht gut.	Iin chuub asst. In chuub nee <b>ß</b> t.	. تسا بوخ نیا . تسین بوخ نیا
Das macht nichts. / Schon gut.	Parwa <b>a</b> na-daara.	. دراند اورپ.
Das wundert mich (aber)!	Ta-adscho <b>b</b> me-konom!	! منکیم بجعت
Einverstanden!	Mowaafek <b>am</b> !	! مقفاوم
Ich weiß. Ich weiß nicht.	Man me-daanom. Man na-me-daanom.	. مذایم نم. مذایمذ نم.
Kein Problem!	Moschke <b>le</b> nee <b>ß</b> t!	! تسین یلکشم
Keine Ahnung.	Chabar na-daarom.	. مراند ریخ.
Mal sehen.	Be-bineem.	. مینیب.
Merkwürdig ...	Adschi <b>ib</b> ...	. ... بیج
Natürlich!	Maalum-da <b>ar</b> ! / Tab- <b>an</b> !	باعبط / ! رادمولعم!
Richtig!	Dak <b>ik</b> / Ba- <b>i</b> / Dor <b>o</b> sst!	! تسرد / جیحصد / قیقند

<i>So ein Pech!</i>	Bad tschaan <b>bi</b> !	! ی سناچ دب
<i>Wie schön!</i>	Tschee-kad <b>ar</b> chuub!	! بوخ ردقچ

### I-7: BITTEN

<i>..., bitte!</i>	Lotfan ... !	! افطاً ... !
<i>Bitte sehr!</i> <anbietend>	Be-farmaa-een!	! دییامرفب
<i>Verzeihung!</i>	Be-bachscheen! / Ma- aserat me-chaam!	! م هاوخیم ترذعم / ! دیشخبید
<i>Geben Sie mir bitte ...</i>	Schomaa lotfan ba man ...- raa be-deheen.	! افطاً امشد دیهدب ار ... نم هب .
<i>Bringen Sie mir bitte ...</i>	Lotfan ...-raa bjaawareen.	! افطاً دیرواید ار ... .

### I-8: DANKEN

<i>Danke (sehr)!</i>	(Bessja <b>ar</b> ) taschako <b>r</b> !	! رکشت (رایسب)
<i>Danke für ...</i>	Taschako <b>r</b> as ...	! رکشتر ...
<i>... Ihre Gastfreundschaft!</i>	... memaa-nawaasi schomaa!	! امشد یزاونامهم ...
<i>... Ihre Hilfe!</i>	... komake schomaa!	! امشد کمک ...
<i>... die gute Zusammenarbeit!</i>	... am-kaari moschtarak!	! کرتشم یراکمه ...
<i>→! Gern geschehen! / Nichts zu danken!</i>	Chaa-esch me-konom! / Kaabele taschako <b>r</b> neeft!	! رکشت لباق / ! منکیم ش هاوخ تسین!

I - 9: ABLLEHNE NUN DABEWSEEN

<i>Nein, danke!</i>	Nee, taschakor!	! رکشت ، نه
<i>Das ist nicht nötig!</i>	Iin sarur neeft!	! تسید رورض نیا!
<i>Das brauche ich nicht.</i>	<b>Iin-<i>raa sarurat na</i>-daarom.</b>	! مراد ترورض ارنیا.
<i>Sie sind sehr freundlich, aber ...</i>	Schom <b>aa</b> bessjaar merab <b>aan</b> assteen, am <b>aa</b> ...	! ... اما ، دیتسه نابرهه رایسب امشد
<i>Tut mir leid, ich hab's ei- lig!</i>	Be-bachscheen, man ad- schala <b>daarom</b> !	! مراد هلعء نم ، دیشخب
<i>Ich habe gerade viel zu tun.</i>	Man <b>amin aalaa</b> bessjaar kaar <b>daarom</b> .	! مراد راک رایسب لاد نیمه نم
<i>Ich muss jetzt gehen.</i>	Man <b>aalaa</b> baajad <b>be- rawom</b> .	! مورب دیاب لاد نم
<i>Vielleicht ein anderes Mal.</i>	Kod <b>aa</b> m <b>baare</b> digar, enschaall <b>aa</b> ...	! ... الله عاشنا ، رگید راب مادک
<i>Das gehört mir!</i>	Iin mar <b>ute</b> man asst!	! تسا نم طوبرم نیا
<i>Das geht Sie nichts an!</i>	Modaachela <b>na</b> -koneen!	! دینکنه هلاخادم
<i>Hören Sie auf!</i>	Bass kone <b>een</b> !	! دینک سب
<i>Gehen Sie weg!</i>	Boro gomsch <b>oo</b> !	! وشمگ ورپ

I-10: FREUNDLICHKEITSWÖRTER

<i>Wir sind Ihre Freunde.</i>	Maa dossta <b>aa</b> n schom <b>aa</b> asste <b>em</b> .	.. میتسه امش ناتسود ام
<i>Wir wollen Ihnen helfen!</i>	Maa me-chaa-eem ba scho- maa komak be-koneem!	! مینکب کمک امش هه مپهاو خیم ام
<i>Sie sind (hier) in Sicherheit.</i>	Schom <b>aa</b> (iin-dsch <b>aa</b> ) dar ama <b>an</b> asste <b>en</b> .	.. دیتسه ن اما رد (اجنیا) امش
<i>Sie brauchen keine Angst zu haben!</i>	Schom <b>aa</b> eetsch tarss na- daaschta baasche <b>en</b> !	! دیشاب هتشادن سر ته چیه امش
<i>Möchten Sie etwas ... ... trinken? ... essen?</i>	Tschise ... mail daare <b>en</b> ? ... noschidani ... ... chordani ...	? دیراد لیم ... یزیچ ... یندیشون ... ... یندروخ ...
<i>Rauchen Sie?</i>	Begret me-kasche <b>n</b> ?	? دیشکیم تر گند
<i>Das ist ein Foto von ...</i>	Iin aksse ... asst.	.. تسا ... س که نیا
<i>Grüßen Sie ... von mir!</i>	Bala <b>aa</b> me ma- <b>raa</b> ba ... rassaane <b>n</b> !	! دیناسرید ... هه ار
<i>... gefällt mir sehr gut!</i>	... bessja <b>ar</b> chosch <b>am</b> me- aaja!	! دیایم مشوخ رایسب ...
<i>Sie sind sehr freundlich!</i>	Schom <b>aa</b> bessja <b>ar</b> meraba <b>an</b> asste <b>en</b> !	! دیتسه ن ابرهم رایسب امش
<i>Gute Besserung!</i>	Behate chuub! / Schefa <b>aa</b> je aadsche <b>l</b> !	! ل جاء ی افش / ! بوخ تحص
<i>Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag!</i>	Baalgere <b>ee</b> schom <b>aa</b> mobaa- rak!	! کر ابم امش هه گلاس

## KAPITEL III: TÄGLICHE BEDARF

### III-1: KAUFEN

<i>Markt</i>	maarket	بازار
<i>Geschäft/Laden</i>	dokaan	نماکد
<i>Lebensmittelladen</i>	dokaane mawaade resaa-i / bakaali	بازار / نماکد داوم نماکد
<i>Supermarkt</i>	Bupar-maarket	بازار سوپرمارت
<i>Bäckerei</i>	naan-waa-i	بازار نان
<i>Haben Sie ...?</i> ~ so etwas? <Sie zeigen dem Händler den Gegenstand>	(Schomaa) ... daareen? (Schomaa) am-tschu tschise-raa daareen?	... دیراد (امشد) ... دیراد ار یزیچ وچمه (امشد)
<i>Gibt es hier ... ?</i>	Iin-dschaa ... asst?	... آستا اجنیا
<i>Ich hätte gern ...</i>	Man ... me-chaam.	... مه اوخیم ... نم
<i>Ich suche ...</i>	Man ...-raa me-paalom.	... ار ... نم م لایم
<i>Ich brauche ...</i>	Man ba ... sarurat daarom. / Man ... kaar daarom.	... / مراد ترورض ... نم ... مراد راک ... نم
<i>Zeigen Sie mir ... !</i>	...-raa ba man neschaan be-deheen!	... ! دیهدب نانشن نمب ار ...
<i>Geben Sie mir bitte ... !</i>	Lotfan ba man ... be-deheen!	... ! افضلاً دیهدب ... نمب
<i>Das ist genug / reicht mir.</i>	Kaafißt. / Baraajam kaafißt.	... / آستا یفاک مپار / آستا یفاک
<i>Das ist mir zu viel.</i>	Baraajam bessjaar asst.	... آستا رایسب مپار
<i>Das gefällt mir.</i> <i>Das gefällt mir nicht.</i>	Iin choscham me-aaja. Iin choscham na-me-aaja.	... دیایم مشوخ نیا ... دیایم مشوخ نیا
<i>Einverstanden!</i>	Mowaafek asstom!	... ! متسه قفاوم
<i>Das ist alles. / Das war's schon.</i>	Chalaaß schod. / Amin buud.	... / دوپ نیمه / دش صلاح

II-2: E S S E N U N D T R I N K E N

II-2.11: R E S T A U R A N T

<i>Ich möchte nichts ...</i> ... <i>essen.</i> ... <i>trinken.</i>	<b>Na-me-chaam</b> tschise ... ... <b>be-chorom.</b> ... <b>be-noschom.</b>	... یزیچ مهاوخیمن ... مروخب ... مشونب
<i>Ich habe schon gegessen.</i>	Man naan chord <b>a</b> am.	.. ما هدروخن اذ نم
<i>Sollen wir etwas ...</i> ... <i>essen gehen?</i> ... <i>trinken gehen?</i>	<b>Be-raweem</b> taa tschise ... ... <b>be-choreem?</b> ... <b>be-noscheem?</b>	... یزیچ ات مپورب ... مپروخب ... مپشونب
<i>Ich lade Sie ein.</i>	Man schom <b>aa</b> -raa dawat me-konom.	.. منکیم توعدا ار امشد نم
<i>Was möchten Sie trinken?</i>	Tschee me-noscheen?	.. دیشونیم هچ
<i>Einen Kaffee/Tee, bitte!</i>	Lotfan, jak kawa/tsch <b>aa</b> i!	.. افطلاً کید ، ! یاچ / موهقا
<i>Speisekarte</i>	mino	ونیم
<i>Ist das sehr scharf?</i>	Iin bessj <b>aa</b> r tond asst?	.. ؟ تسدا دنتد رایسب نیا
<i>Ich nehme ...</i>	Man ... <b>me-chaam.</b>	.. مهاوخیمن ... نم
<i>Ich hätte gern ...</i> ... <i>ein Messer.</i> ... <i>eine Gabel.</i> ... <i>einen Löffel.</i> ... <i>ein Glas.</i> ... <i>Salz.</i> ... <i>Pfeffer.</i>	... bjaaware <b>een</b> ! Kaard ... Pandsch <b>a</b> ... Kaasch <b>ok</b> ... Gel <b>aa</b> ß ... Namak ... Mortsch ...	.. ! دیرواید ... ... دراک ... هجنپ ... قشاق ... س لایگ ... کمن ... چرم
<i>Für mich dasselbe.</i>	Bar <b>aa</b> je man am.	.. مهنم یارب
<i>Für uns alle, bitte!</i>	Lotfan, bar <b>aa</b> je amaj <b>ee</b> maa!	.. افطلاً! ام عممه یارب ،
<i>Nur etwas / eine Kleinigkeit, bitte!</i>	Lotfan, fakat jak tschise- mochtass <b>a</b> r!	.. افطلاً! رستخم یزیچ کید طقف ،



<i>Noch mehr, bitte!</i>	Lotfan, jak kame sjaadt <b>ar</b> !	! رتدایز ی مک کی ، افطلا
<i>Genug, danke!</i>	Kaafii <b>ßt</b> , taschako <b>r</b> !	! رکشت ، تسای فاک
<i>Guten Appetit!</i>	Eschteha <b>aje</b> chuub!	! بوخ ی اهتشتا
<i>Greifen Sie zu!</i>	Schoroo kone <b>een</b> !	! دینک عورش
<i>Das schmeckt sehr gut!</i>	Bessja <b>ar</b> chosch-masa <b>asst</b> !	! تسای مز مشوخ رایسب
<i>Das ist sehr lecker!</i>	Bessja <b>ar</b> lasis <b>asst</b> !	! تسای نیدل رایسب
<i>Ich darf das nicht ... ... essen/trinken.</i>	Man na <b>a</b> -me-taanom ... ... be <b>-</b> chorom/be- noschom.	... مذاوتیم ن م ... مشونب /مروخ ب ...
<i>Das Essen war sehr gut!</i>	Naan/Resaa bessja <b>ar</b> chuub buud!	! دوب بوخ رایسب اذغ/ن اذ

## II-2.22 : SSELBSTVERBORIGUNG

<i>Was ist das für ... ... eine Frucht? ... ein Gemüse? ... ein Fisch? ... ein Tier? ... ein Fleisch?</i>	Iin tschee nau <b>a</b> ... asst? ... mew <b>a</b> ... ... Babsi ... ... maa <b>-i</b> ... ... aiwa <b>an</b> ... gooscht ...	؟ تسای ... عون چ ن یا ... هویم ... ... یزبس ... ... ی هام ... ... ناوید ... ... تشوگ ...
<i>Lebensmittel</i>	mawa <b>a</b> de resaa <b>-i</b>	ی اذغ داوم
<i>Trinkwasser</i>	<b>a</b> abe noschidani	ی ندیشون ب آ

II-3: BEZAHLEN

<i>Das geht auf meine Rechnung./ Ich bezahle.</i>	Man <b>me</b> -pardaasom.	مزا در پیم نم
<i>Das ist für Sie!</i>	Iin <b>baraaje</b> schom <b>aa</b> asst!	! تسدا امش یار د نیا
<i>Stimmt so!</i>	Amin- <b>taur</b> dorosst asst!	! تسدا تسرد روطنیمه

II-4: WOOR TISITSET, EL E, BIESEN S'MELT' T E L "

<i>Banane</i>	kela	کلیک
<i>Bier</i> alkoholfreies ~	biir ~ bed <b>une</b> alk <b>ool</b>	ریب لوکلا نودب ~
<i>Bohnen</i>	baam <b>ja</b> /lob <b>ja</b>	ایبولا / ایماب
<i>Brot</i>	naan	نان
<i>Butter</i>	mass <b>ka</b>	مکسم
<i>Eier</i>	toch <b>m</b>	مخت
<i>Fisch</i>	maa- <b>i</b>	ی هام
<i>Fleisch</i>	goos <b>cht</b>	ت شوگ
<i>Gemüse</i>	ßabsi-ds <b>chaat</b>	ت اجیز بسد
<i>Hähnchen</i>	morgh	غرم
<i>Honig</i>	ass <b>al</b>	لسد
<i>Joghurt</i>	maa <b>ßt</b>	ت سام
<i>Kaffee</i>	kaw <b>a</b>	موهقا
<i>Kartoffeln</i>	kats <b>chaalu</b>	ولاچک
<i>Käse</i>	pane <b>er</b>	رینپ
<i>Mais</i>	dschawa <b>ari</b>	یراوج

Marmelade	morab <b>aa</b>	ابرم
Mehl	aard	درا
Milch	schiir	ریشد
Mineralwasser	<b>aabe</b> gaas- <b>daar</b> / <b>aabe</b> madani	ی ندعمه بآ / راندزاگ بآ
Nudeln	makaruni/aasch	شآ / ی نورکم
Obst	mewa	مویم
Öl	teel	لینت
Orange	maalta	هتلام
Pfeffer	mortsch	چرم
Reis	berendsch	چنرب
Soft	scharbat	تبرشد
Salat	βala <b>ad</b> /kaa- <b>u</b>	وهاک / دلاد
Salz	namak	کمند
Suppe	schorb <b>aa</b>	ابروشد
Süßigkeiten	schirini baab	باب ی نیریشد
Tee	tscha <b>ai</b>	ی اچ
Tomate	baadendscha <b>ane</b> rumi	ی مور ن اجنداب
Wasser	aab	بآ
Wein	wa <b>ain</b>	نیاو
Zitrone	limu	ومیل
Zucker	bura	مروبه
Zwiebel	pjaas	زایپ

AFGHANISCHE SPEZIALITÄTEN <b>TEN</b>		
(NACH FREMDSPRACHLICHEM STICHWORT GEORDNET): <b>RDNET</b> ):		
شآ	aasch	<Art Spätzle (typisch afghanische Nudeln mit Joghurt und Gewürzen)>
کشآ	aaschak	<Teigtaschen, mit Lauch gefüllt; im Wasserbad gekocht>
غود	door	<Joghurtgetränk, (türk.) Ayran; afghanisches Nationalgetränk>
ی بلج	dschelabi	<Süßigkeit zum Tee/Brot; Art Baklava>
ی نرف	ferini	<Reispudding; beliebter Nachtisch>
ولپ ی لباق	kaabeli palau	<Reisgericht mit Rosinen, Karotten, Pistazien und Fleisch>
بابک همیق	kima kabaab	<gegrillte Hackfleischspießchen (Rind)>
همروق	korma	<Art Gulasch; kann auch fleischlos sein, z.B. mit Linsen oder Kartoffeln>
وتتم	mantu	<Art Maultaschen, mit Rinderhack und Zwiebeln gefüllt; gedämpft>
ابروش	schorbaa	<Linsen-/Gemüsesuppe mit Fleisch und Brotstückchen>
چنر بریش	schiiir-berendsch	<i>Milchreis</i>
بابک خیس	ßiich kabaab	<gegrillte Fleischspießchen (Lamm/Rind)>

II-5: WOORTLISTE VAN DE VERKEERKALENDAR EN D A R F “

Batterie	betri	یرطب
Briefmarke	teke te possti	یتسپتکت
Fahrschein	teke te Barwiß	یسپورستکت
Klopapier	kaarase taschnaab	یبانشت ذغاک
Seife	baabuun	نوباصد
Stadtplan	nakschee schaar	رهدشقق
Streichhölzer	gogerd	یرگوگ
Tasche	chalta	یطلخ
Telefonkarte	kaarte telefun	نوفلیت تراک
Zahnpasta	kerime dandaan	ناندن میرک
Zigaretten	Begret	یرگسد

KAPITEL III IR RÄUMLICHE ORIENTIERUNG

III-1: WEGBESCHREIBUNGEN

Wo ist ...?	... kodschaa asst?	؟ تسدا اجک ...
Können Sie mir bitte den Weg nach ... zeigen?	Lotfan raah e ...-raa ba man neschaan me-deheen?	افطلاً؟ دیهدیم نانشن نمب ار ... هار
Ist das nah von hier? Ist das weit von hier?	Ba iin-dschar nasdiik asst? As iin-dschar duur asst?	؟ تسدا کیدزن اجنیا هب ؟ تسدا رود اجنیا زا
Können Sie mich dorthin führen?	Schomaa me-taaneen ma-raa ba aan-dschar rahnomaai koneen?	یتامذهر اجنآ هب ار م دیناوتیم امشد ؟ دینک
Straße Hauptstraße	Barak Barake/dschaadee omumi	یکرسد یمومع هداج/کرسد

Kreuzung	tschaar-raahi	ی هار راهچ
Kurve	golaa-i	ی دلاوگ

III-2 : WÖRTERLISTE, EG, GÄNDÄN DE DUTNDP TORPAPG REAP H I E “

Afghanistan	Afraanestaan	ناتسناغفا
Berg	koo	موک
Brücke	poll	لپ
Deutschland	Aalmaan/Dschermani	ی نمرج / ناملا
Dorf	deh	د
Fluss	darjaa	ایرد
Gebiet / Region	manteka	مقطنه
Grenze	βarhadd	بحرس
Hauptstadt	paajetacht	تختیاپ
Land <im Unterschied zur Stadt>	atraaf	فارطا
Staat	daulat	تلود
Platz	dschaai/makaan	ن اکم / یاج
Provinz	welaajat	تیلو
Punkt / Stelle / Ort	nokta	مطقن
Stadt	schahr/schaar	رهدش
Stadtviertel	naaja	یهچان
Tal	dara	مرد
Umgebung	atraaf/tschaar-taraf	فرطراهچ / فارطا
Wald	dschan-gall	ل گنج
Zentrum	markas	زکرم

III-3: WORTLISTE FÜR GEBÄUDE UND ÖRTLICHKEITEN

<i>Autowerkstatt</i>	warakschaape motar	رتوم پاشکرو
<i>Behörde</i>	makaame okumati	یتمو کد ماقم
<i>Bank</i> <Geldinstitut>	baank	بناپ
<i>Botschaft</i> <dipl. Vertretung>	Befaarat	بترافسد
<i>Büro</i>	daftar	رتفد
<i>Busbahnhof</i>	isstgaa-e Barwiß	سبورسد ماگتسیا
<i>Flugplatz/-hafen/-feld</i>	maidaane awaa-i	ییاوه نادیم
<i>Gebäude</i>	emaarat	بترامع
<i>Haltestelle</i>	isstgaa	ماگتسیا
<i>Haus</i>	chaana	بناخ
<i>Hotel</i>	otal	لتوه
<i>Kaserne</i>	keschla	بمشق
<i>Kirche</i>	kalissaa	باسیلک
<i>Konsulat</i>	konssolgari	یرگلسنوق
<i>Krankenhaus</i>	schafaa-chaana	بناخافشد
<i>Lager/Camp</i>	kamp	پمک
<i>Markt</i>	baasaar	رازاب
<i>Ministerium</i>	wesaarat	بترازو
<i>Moschee</i>	massdsched	بجسم
<i>Parkplatz</i>	paarke motar	رتوم کراپ
<i>Polizeidienststelle</i>	maamurjate poliß	سیلوپ تیرومام
<i>Postamt</i>	possta-chaana	بناختسپ
<i>Rathaus</i>	schaarwaale/baladja	بیدلب / یلاوراشد

<i>Restaurant</i>	rasstura <b>an</b>	رستوران
<i>Schule</i>	mak <b>tab</b>	مکتب
<i>Tankstelle</i>	ta <b>an</b> ke teel	لایته کفنا
<i>Telefon</i>	tele <b>fun</b>	نوفلیت
<i>Toilette</i>	ken <b>aa</b> r- <b>aa</b> b/taschn <b>aa</b> b	بانشته / بارانک
<i>Wohnung</i>	cha <b>ana</b>	مناخ
<i>Zelt</i>	ch <b>ai</b> ma	مخیم

## KAPITEL IV VON NOTFÄLLEN SITUATIONEN

### IV-1: HILFE ERMITTELN

<i>Vorsicht!</i>	Dek <b>at</b> kon! / Etija <b>at</b> !	! طایته / ! نک تقد
<i>Feuer / Es brennt!</i>	Aat <b>as</b> ch! / Ari <b>i</b> k!	! قیرد / ! شتآ
<i>Hilfe!</i>	Ko <b>m</b> ak!	! کمک
<i>Beeilen Sie sich!</i>	Adscha <b>la</b> kone <b>ee</b> n!	! دینک هچء
<i>Das ist ein Notfall!</i>	Iin jak waake- <b>a</b> je aadsche <b>l</b> asst!	! تسال جاء معقاو کینیا
<i>Es hat einen Unfall gegeben!</i>	Jak aadessa ro <b>ch</b> daada asst!	! تسال هداد خر هتداد کین
<i>Ich habe ein Problem.</i>	Man jak moschke <b>l</b> daa <b>om</b> .	! مراد لکشم کینم



IV -2: MEDIZINISCHE VERSORGENG

<i>Ich bin krank.</i>	Man maris asstom.	متسه ضيرم نم
<i>Ich fühle mich nicht wohl.</i>	Man chod-raa chuub essaabna-me-konom.	منکيمن ساسحا بوخ ار دوخ نم
<i>Ich bin erkältet.</i>	Man resesch kardom.	مدرک شزير نم
<i>Ich habe Fieber.</i>	Man tab daarom.	مراد بت نم
<i>Ich habe (hier) Schmerzen.</i>	Man (dar iin-dschaa) dard daarom.	مراد درد (اجنيا رد) نم
<i>Ich habe mich angesteckt.</i> <i>Ich habe mich verletzt.</i>	Maraz ba man baraayat kard. / maris schodom. Man sachmi schodom.	ضيرم / درک تيارسد نم هب ضررم مدشد مدش می مخز نم
<i>Ich bin von ... gebissen / gestochen worden.</i> <i>... einem Tier</i> <i>... einem Insekt</i> <i>... einer Mücke</i>	... ma-raa tschak sad / gasid. Jak aiwaan ... Jak aschara ... Jak pascha ...	ديزگ / دز کچ ارم ... ... ناويد کيد ... مرشد کيد ... هشد کيد
<i>Er/Sie ist (schwer) verletzt.</i>	O (schadid) sachmi asst.	تسا می مخز (ديدشد) وا.
<i>Er/Sie ist bewusstlos/ ohnmächtig!</i>	O be-huusch schoda asst!	تسا هشد شو ه می د و ا!
<i>Ich brauche ...</i> <i>... einen Arzt.</i> <i>... einen Erste-Hilfe-Koffer.</i> <i>... Verbandszeug.</i>	Man ba ... sarurat daarom. ... daaktar ... ... Baamaane komake awalja ... ... Baamaane paanßmaan	مراد ترورض ... هب نم ... رتکاد ... ... هيلوا کمک ناماسد ... ... نامسناپ ناماسد ...
<i>Wo ist ein Krankenhaus?</i>	Schafaa-chaana kodschaa asst?	تسا اجک هناخافشد؟
<i>Wo ist eine Apotheke?</i>	Dawaa-chaana kodschaa asst?	تسا اجک هناخ اود
<i>Ich muss regelmäßig dieses Medikament nehmen.</i>	Man baajad iin dawaa-raa baa kaa-ida be-girom.	مريگب مدعاقاب ار اود نيا دياب نم
<i>Ich bin allergisch gegen ...</i>	Man baa ... assaabjat daarom.	مراد تيساسد ... اب نم

DAS KÖNNEN SIE ALS ARZT/SANITÄTER ZUM PATIENTEN SAGEN: N SAGEN:		
<p>Ich bin ...</p> <p>...Arzt.</p> <p>...Sanitäter.</p> <p>...Krankenschwester.</p>	<p>(Man) ... asstom.</p> <p>... daaktar ...</p> <p>... parasstaar ...</p> <p>... narss ...</p>	<p>مټسه ... (نم)</p> <p>... رتکاد ...</p> <p>... راتسرپ ...</p> <p>... سرز ...</p>
<p>Was haben Sie? / Was fehlt Ihnen?</p>	<p>Tschee marisi daareen? / Kodschaaje-taan dard me- kona?</p>	<p>/ ؟ دیراد ی ضیرم هچ ؟ دنکیم درد ناتیاجک</p>
<p>Sind Sie verletzt? Wo?</p>	<p>Schomaa sachmi scho- deen? Kodschaa?</p>	<p>؟ اجک ؟ دیا هدهدی مخز امشد</p>
<p>Haben Sie (starke) Schmerzen?</p>	<p>Schomaa dard(e schadiid) daareen?</p>	<p>امشد؟ دیراد (دیدش) درد</p>
<p>Tut es hier weh?</p>	<p>Iin-dschaa dard me-kona?</p>	<p>؟ دنکیم درد اجنیا</p>
<p>Können Sie mich verste- hen?</p>	<p>Gape ma-raa me-faameen?</p>	<p>؟ دیمهفیم ارم پگ</p>
<p>Können Sie ...</p> <p>... aufstehen?</p> <p>... sich bewegen?</p> <p>... sprechen?</p>	<p>Me-taaneen ...</p> <p>... esstaada schaween?</p> <p>... arakat koneen?</p> <p>... gap be-saneen?</p>	<p>... دیناوتیم</p> <p>؟ دیوش هدا تسیا ...</p> <p>؟ دینک تکرد ...</p> <p>؟ دینزید پگ ...</p>
<p>Sind Sie schwanger?</p>	<p>Schomaa aamela-daar assteen?</p>	<p>؟ دیتسه راد هلماد امشد</p>
<p>Zeigen Sie mir bitte Ihr(e/en) ... !</p>	<p>Lotfan ...-taan-raa neschaan be-deheen!</p>	<p>افطلاً ! دیهدب ن اشند ارنات ...</p>
<p>Sie haben / leiden unter ...</p>	<p>Schomaa takliife ... daa- reen.</p>	<p>... دیراد ... فیلکت امشد</p>
<p>Sie müssen operiert wer- den.</p>	<p>Schomaa baajad amaljaat schaween.</p>	<p>... دیوش تایلیم دیاد امشد</p>
<p>Wir müssen Sie ins Kran- kenhaus bringen.</p>	<p>Maa baajad schomaa-raa ba schafaa-chaana be- bareem.</p>	<p>... میریب هئاخافشد هچ ار امشد دیاد ام</p>
<p>Es ist nichts Schlimmes.</p>	<p>Tschise dschedi neeft.</p>	<p>... تسیند ی دج ی زیچ</p>
<p>Es wird alles wieder gut.</p>	<p>Enschaallaa doo-baara chub me-schaween.</p>	<p>... دیوشیم بوخ مرابود للمانشنا</p>

<i>Sie sind schwer krank.</i>	Schom <b>aa</b> bess <b>jaar</b> maris as <b>steen</b> .	دیتسه ضیرم رایسب امشد
<i>Sie sind schwer verletzt.</i>	Schom <b>aa</b> schadi <b>id</b> sachmi as <b>steen</b> .	دیتسه ی مخز دیدش امشد
<i>Wir helfen Ihnen.</i>	Maa schom <b>aa</b> -raa komak me-koneem.	مینکیم کمک ار امشد ام

#### IV-3: INNDIE RAPOTHEKE

<i>{dreimal} am Tag</i>	roose {Bee baar}	راب هسد زور
<i>zu den Mahlzeiten</i>	baa naan	نان ابا

#### IV-4: VERKEHRSMATERIAL

<i>Was ist passiert?</i>	Tschee schoda as <b>st</b> ?	تسا هشد چه؟
<i>Brauchen Sie Hilfe?</i>	Schom <b>aa</b> ba komak sarurat daare <b>en</b> ?	دیراد ترورض کمک هب امشد؟
<i>Sind Sie verletzt?</i>	Schom <b>aa</b> sachmi scho-de <b>en</b> ?	دیا هشد ی مخز امشد؟
<i>Ist jemand verletzt?</i>	Kasse sachmi schoda as <b>st</b> ?	تسا هشد ی مخز ی سک؟
<i>Bleiben Sie ruhig!</i>	Aara <b>am</b> schawe <b>en</b> !	دیوشد مارا!
<i>Nicht bewegen!</i>	Arakat na-kone <b>en</b> !	دینکذ تکرحد!
<i>Ich rufe ...</i>	(Man) ...-raa me-chaam.	مهاوخیم ار ... (نم)
<i>... die Polizei.</i>	... poli <b>ß</b> ...	... س یلوپ ...
<i>... Krankenwagen.</i>	... ambola <b>an</b> ß ...	... س نلاوبما ...
<i>... einen Arzt.</i>	... daaktar ...	... رتکاد ...

IV-5: WORDLIST SET FÜR DIE MEDIZINISCHE VERSORUNG

AIDS	eedss	سِ دیا
Allergie gegen ...	assaabjat ba mokaabele ...	تیساسح... ل باقمه
Amputation	kata-kardane osu	وضع ن درک عطقه
Antibiotikum	antibiotik	ایتوبیتنا
Arznei/Medikament	dawaa	اود
Atemnot	nafass-tangi	ی گنته سفد
Beruhigungsmittel	dawaa je aaraamesch	ش مارا ی اود
Blutgruppe	gruupe chun	نوخ پورگ
Blutung	chunresi	یزیرنوخ
innere ~	~ daacheli	ی لخد ~
äußere/offene ~	~ chaaredschi	ی جراخ ~
Brandverletzung	Bochtagi/Bochtan	نخوسد / ای گتخوسد
Bruch/Fraktur	kassr/schekestagi	ی گتسکشد / رسک
Cholera	kolaraa	ارلوک
Durchfall	ess-haal	ل ماهسا
Durchfallmedikament	dawaa je ess-haal	ل ماهسا ی اود
Durst	toschnagi	ی گنشته
Ekzem/Ausschlag	bochaar	راخپ
Entzündung	eltehaab	باهتا
Erkältung	resesch	شزیر
Erste Hilfe	komake awalja	هیلوا کمک
Fieber	tab	بت
Gehirnerschütterung	takaane marsi	یزغم ناکته

Grippe	soka <b>am</b> /griip	پیرگ / ماکز
Heftpflaster	palaa <b>tar</b> / mal <b>male</b> - banda <b>aadsch</b>	ژاندبل ملم / رتسلاپ
Hepatitis/Gelbsucht	sardi	ی درز
Herzinfarkt	Bak <b>tee</b> kalbi	ی بلق هتکد
Hunger	gorossnagi	ی گنسرگ
Husten	Bo <b>rfa</b>	ی هفرسد
Impfung	waakss <b>iin</b>	ن یسکاو
Infektion	aaludagi/massaab <b>jat</b>	ی گدولآ تییا صم
Jod	jod	ی دوی
Krankheit	maras	ی ضررم
Malaria	malaar <b>jaa</b>	ی ایرلام
Narkose/Betäubung	be-huuschi/anesst <b>isi</b>	ی زیتسینا / ی شو ه ی پ
Operation	amal <b>jaate</b> dscharaa- <b>i</b>	ی خارج تایلمع
Pocken <Krankheit>	(mar <b>ase</b> ) tshetsch <b>ak</b>	ی کچیچ (ضررم)
Probe	Bampal	ی ل پمسد
Stuhl~	~e mawa <b>aade</b> raajeta	ی عطیاغ داوم ل پمسد
Urin~	~e edra <b>ar</b>	ی راردا ل پمسد
Prothese	(oswe) massno- <b>i</b> /Baachtag <b>i</b>	ی گتخاسد ای عونصم (وضع)
Arm~	dasste massno- <b>i</b> /Baachtag <b>i</b>	ی گتخاسد ای عونصم تسد
Bein~	pa <b>aje</b> massno- <b>i</b> /Baachtag <b>i</b>	ی گتخاسد ای عونصم یاپ
Fuß~	pa <b>aje</b> massno- <b>i</b> /Baachtag <b>i</b>	ی گتخاسد ای عونصم یاپ
Hand~	dasste massno- <b>i</b> /Baachtag <b>i</b>	ی گتخاسد ای عونصم تسد
Schmerzmittel	dawa <b>aje</b> mossak <b>en</b>	ی نکسم ی اود
Schock	soof/schook	ی کوئد / فعض

<i>Spritze</i>	petschkaari	یراکچیپ
<i>Trage / Tragbahre</i>	taskere <b>ee</b> enteka <b>aale</b> maris	ضیرم لاقنتا مرکذ
<i>Transfusion</i>	(chal <b>tee</b> ) chun	نوخ (بطلخ)
<i>Tuberkulose</i>	tobarkolo <b>oos</b>	زولکربوت
<i>Tumor</i>	pondidagi	ی گدینپ
<i>Typhus</i>	mar <b>ase</b> moreka	یقرحه ضرم
<i>Untersuchung</i>	maa-ina	ینیاعم
<i>Verband</i>	banda <b>aadsch</b>	ژانډب
<i>Verletzte(r)</i>	sachmi	ی مخز
<i>Verletzung</i>	sachm	مخز
<i>Wunde</i>	sachm	مخز
<i>Wundsalbe</i>	mar-ha <b>ame</b> sachm	مخز محرم
<b>EIGENSCHAFTSWÖRTER (ADJEKTIVE):TIVE):</b>		
<i>ansteckend</i>	βaari	یراسد
<i>gebrochen</i> <Gliedermaßen>	schekes <b>ta</b>	یتسکشد
<i>gesund</i>	βaale <b>m</b> /dschoor	روج / م لاسد
<i>krank</i>	maris	ضیرم
<i>tot; Toter</i>	mord <b>a</b>	یدرم

IV-6: WOORTLISTE EK KÖRPERTEILE UND ONDORGANE

Arm	baasu	وزاب
Auge	tschoschom	مشچ
Bauch	schekam	مکشد
Bein	raan	نار
Blut	chun	نوخ
Brust(korb)	(kafasse) Bina	بنييد (سفق)
Darm	roda	دور
Finger	angoscht	تسگنا
Fuß	paa	پاپ
Gesicht	rooi/Burat	تروص/اور
Hals	gardan	ندرگ
Hand	dasst	تسد
Herz	kalb	بالق
Knie	saanu	وناز
Knochen	osstochaan	ن اوختسا
Kopf	Bar	رید
Körper	dschessm/badan	ندب/مبسج
Leber	dschegar	رگج
Lunge	schosch	ششد
Magen	meeda	مدعم
Mund	dahan	نهد
Nase	bini	ینیید
Niere	gorda	مدرگ

<i>Ohr</i>	gosch	شوگ
<i>Rücken</i>	poscht	تشپ
<i>Schulter</i>	schaana	بناشد
<i>Unterleib</i>	seere schekam	مکشد ریز
<i>Zahn</i>	dandaan	ن اندند

## KAPITEL V VON DIE WEGE

### V-1: WOORD LIJST ET BARANS R OMT MITTEL

<i>Auto/Pkw</i>	motar	رتوم
<i>Boot</i>	keschti	تی تشک
<i>Bus</i>	βarwiβ	سیورسد
<i>Geländewagen</i>	dschiip	پیج
<i>Fahrrad</i>	baaisskel	لکیسیاپ
<i>Flugzeug</i>	tajaara	مرايط
<i>Hubschrauber</i>	alikohtar	رتپوکیله
<i>Jeep</i>	dschiip	پیج
<i>Lastwagen/Lkw</i>	laari	یرلا
<i>Motorrad</i>	motar-βaaikel	لکیاسرتوم
<i>Taxi</i>	tekssi	تیسکت



## KAPITEL VI: KONFERENZ

### VI-1: ANWEISUNGEN UND AUFFORDERUNGEN

<i>Halt / Stopp!</i>		
<gegenüber Personen:>	Esstaada baascheen!	! دیشاب هداتسیا
<gegenüber Fahrzeugen:>	Tawakof!	! ففوت
<i>... verboten!</i>	... mamnoo asst! / ed-schaasa neeft!	! تسیند مزاجا / تسا عونمم ...
<i>Rauchen verboten!</i>	Begret-kaschidan mamnoo asst.	! تسا عونمم ن دیشک ترگسد
<i>Hier ist gesperrt!</i>	Iin-dschaa daachel-schodan mamnoo asst!	! تسا عونمم ن دشل خاد اجنیا
<i>Bitte zurückbleiben!</i>	Lotfan ba akebe-raween!	! افطلاً دیورب بقعه
<i>Gehen Sie bitte weiter!</i>	Lotfan peesch-raween!	! افطلاً دیورب شپ
<i>Gehen Sie bitte weg!</i>	Lotfan be-raween!	! افطلاً دیورب!
<i>Kommen Sie herein!</i>	Daachel be-farmaa-een! / Daachel schaween!	! دیوشد ل خاد / دییامرفد ل خاد
<i>Bitte setzen Sie sich!</i>	Lotfan be-neschineen!	! افطلاً دینیشن!
<i>Bitte kommen Sie her!</i>	Lotfan iin-dschaa bjaaeen!	! افطلاً دییایب اجنیا!
<i>Bitte warten Sie hier!</i>	Lotfan iin-dschaa entesaar be-kascheen!	! افطلاً دیشکب راطتا اجنیا
<i>Bitte steigen Sie ein!</i>	Lotfan baalaa schaween!	! افطلاً دیوشد ل ااب
<i>Bitte steigen Sie aus!</i>	Lotfan paa-iin schaween!	! دیوشد نییاد
<i>Gehen wir!</i>	Be-raweem!	! مپورب
<i>Folgen Sie mir, bitte!</i>	Lotfan ma-raa ta-akiib koneen!	! افطلاً دیهدب ن اشند ارنات ...
<i>Schnell!</i>	Tees/Sood!	! دوز / زیت
<i>Langsam!</i>	Aa-essta!	! هتسهآ

<i>Bitte machen Sie Platz!</i>	Lotfan <b>raah</b> -raa baas kone <b>een</b> !	افطلاً دینک زاب ار هار
<i>Bitte stehen Sie auf!</i>	Lotfan es <b>staad</b> schaw <b>een</b> !	افطلاً دیوشد داتسیا
<i>Vergessen Sie ... nicht!</i>	Schom <b>aa</b> ...-raa faraam <b>oosch na</b> -koneen!	! دینکدش ومارف ار ... امشد
<i>Ruhe, bitte!</i>	Lotfan tschop baas <b>cheen</b> !	افطلاً دیشاب پچ
<i>Sofort!</i>	Faur <b>an</b> !	اروفاً!
<i>Bitte befolgen Sie meine Anweisungen!</i>	Lotfan hedaaj <b>aate</b> ma- <b>raa</b> ta-aki <b>ib</b> kone <b>een</b> !	افطلاً دینک بیقعدت ارم تاپاده

VI-2: WOORTLISTE PERSOONALIEN “

<i>Adresse</i>	aadr <b>ass</b>	سردا
<i>Ausweis</i>	taskera <b>a</b>	مرکذت
<i>Dokument</i>	βan <b>ad</b>	دنسد
<i>Geburtsdatum</i>	taari <b>iche</b> tawal <b>od</b>	دلوت خیرات
<i>Geburtsort</i>	maha <b>le</b> tawal <b>od</b>	دلوت لحم
<i>Genehmigung</i>	edschaas <b>a</b> -naam <b>a</b>	هماند مزاجا
<i>Name</i>	naam	ماند
<i>Nachname</i>	tachal <b>oss</b>	صلخت
<i>Vorname</i>	essm/naam	ماند / مېسا
<i>vollständiger Name</i>	naame mokam <b>al</b>	ل مکم ماند
<i>Papiere</i>	assna <b>ad</b>	دانسا
<i>Pass</i>	paaß <b>port</b>	تروپساپ
<i>Personalien</i>	schor <b>at</b> / moschachass <b>aat</b>	تاصخشم / ترهش
<i>Staatsangehörigkeit</i>	taabej <b>at</b>	تبعبات
<i>Visum</i>	wis <b>a</b>	مزبو

<i>ungültig/abgelaufen</i> <Pass o.ä.>	be ete <b>baar</b> / baatel	ل طاب / رابتعا ی ب
<i>wohnhaft</i> <i>Wo sind Sie</i> <2. Person> ~?	masskuna/Bukun <b>at</b> Masskun <b>ee</b> kodscha <b>aa</b> ass- teen?	یتنو کسد/هنو کسم ؟ دیتسه اجک هنو کسم

## KAPITEL VII: DIESEJUN D ADAS

### VII-1: MENSICHE UNU NDE FBURUFE

<i>Arbeiter</i>	kaargar	رگراک
<i>Ausländer</i>	chaaredschi	ی جراخ
<i>Bauer/Landwirt /Farmer</i>	dehka <b>an</b>	ن اقهد
<i>Beauftragter</i>	mo-as <b>af</b>	فظوم
<i>Begleiter</i>	am- <b>raah</b> /am-ssafar	رفسد مه / هار مه
<i>Berater</i>	moschaaw <b>er</b>	رواشم
<i>Bote/Kurier</i>	pos <b>ta</b> rassa <b>an</b>	ن اسر هتسپ
<i>Bürgermeister</i>	schaarwa <b>al</b>	ل اوراشد
<i>Direktor</i>	modi <b>ir</b>	ریدم
<i>Dolmetscher</i>	tardschoma <b>an</b>	ن امجرت
<i>Einwohner/Bewohner</i>	baaschenda	دنتشاب
<i>Fahrer/Chauffeur</i>	dreewa <b>r</b> /motarwa <b>an</b>	ن اورتوم / رویرد
<i>Flüchtling</i>	mohaadsch <b>er</b>	رجاهم
<i>Frau</i> <i.U. zum Mann>	san	ن ز
<i>Freund</i>	rafi <b>ik</b> /dosst	یتسود / قیفر
<i>Gast</i>	mem <b>aan</b>	ن امهم
<i>Greis / alter Mann</i>	marde pi <b>ir</b>	ریدم

<i>Handwerker</i>	kassaba-kaar	راکەبەسک
<i>Journalist</i>	dschornalisst	تەسەیلانرۆژ
<i>Jugendlicher</i>	dschawaan	نەوج
<i>Junge</i>	batscha	بەچە
<i>Kind</i>	tefl	لەفە
<i>Kollege</i>	am/kaar	راکەمە
<i>Lehrer</i>	mo-allem	مەلەم
<i>Leiter</i> <Chef>	aamer	رەم
<i>Leute</i>	mardom	مەدرە
<i>Mädchen</i>	dochtar	رەتخە
<i>Mann</i>	mard	دەرم
<i>Mechaniker</i>	tachnikar	رەکینخە
<i>Mensch</i>	enssaan	نەسانە
<i>Minister</i>	wasiir	رەیزو
<i>Nachbar</i>	am-βaaja	بەياسمە
<i>Person</i>	schachss/fard	دەرف / دەس خەشە
<i>Politiker</i>	βjaaβat-madaar	رەادەمتەسایەد
<i>Polizist</i>	poliβ	سەپلۆپ
<i>Stellvertreter</i>	maa-aawen	نەواعە
<i>Übersetzer</i>	tardschomaan	نەنامجرتە
<i>Verantwortlicher</i>	mass-uul	لەوئەسمە
<i>Vermittler</i>	mijaan-dschi	بەجەنایە
<i>Vertreter</i>	nomaajenda	بەدنیامە
<i>Vorsitzender</i>	aamer	رەم

VII-2 : FAMILIE

VII-2.11 : VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN

<i>Bruder</i>	beraadar	ردارې
<i>Ehefrau</i>	chaanom	مناخ
<i>Ehemann</i>	schau-ar	رهوشد
<i>Eltern</i>	waaledain / padar-o-maadar	ردام و ردپ / نیدلاو
<i>Geschwister</i>	chaa-ar-o-beraadar	ردارې و رهاوخ
<i>Großmutter</i>	maadar-kalaan	نلاکردام
<i>Großvater</i>	padar-kalaan	نلاکردپ
<i>Mutter</i>	maadar	ردام
<i>Schwester</i>	chaa-ar	رهاوخ
<i>Sohn</i>	pessar/batscha	هچب / رسپ
<i>Tochter</i>	dochtar	رتخد
<i>Vater</i>	padar	ردپ
<i>Verwandter</i>	kariib / jaki as akaareb	براقا زایکی / بیرق

VII-2.22 : FAMILIENSTAND

<i>geschieden</i>	talaak schoda	دشقلات
<i>ledig</i>	modscharad	درجم
<i>verheiratet</i>	motahel	لهاتم
<i>verwaist/Waise</i>	jatiim	میتد

VII.3 : G R U P P E N

VII-3.11 : O R G A N I S A T I O N S F O R M E N

<i>Delegation</i>	ajat	تأيیه
<i>Familie</i>	faamiil	لیماف
<i>Gruppe</i>	gruup	پورگ
<i>Organisation</i>	taschkilaat	تلايکشت
<i>Partei</i> <politisch>	esb	ب ز د
<i>Volk</i>	mardom	مدرم
<i>Volksgruppe/Ethnie</i>	kaum	موق

VII-3.22 : I N S T I T U T I O N E N

<i>Außenministerium</i>	wesaarate chaaredscha	بجراخ ترازو
<i>Botschaft</i> <dipl. Vertretung>	Befaarat	ترافسد
<i>EU (= Europäische Union)</i>	Etehaadje Oropaa-i	ی ئاپورا عهداحتا
<i>Gemeinde/Kommune</i>	alaaka daari	یراد بقلاء
<i>Innenministerium</i>	wesaarate daachela	ببخاد ترازو
<i>Medien</i>	wassaa-ele tabliraate dschami	ی عمجت اغیلبت لئاسو
<i>Presse</i>	matbu-aat	تاعوبطم
<i>Regierung</i>	okumat	تموکد
<i>Rotes Kreuz</i>	Baliibe Borch	خرسد بیلد
<i>Vereinte Nationen (UNO)</i>	Melale Motahed	بختم ل لم

VII-4 : ZEITAN GIBEN

VII-4.11 : ALLGEMEINE ZEITAUSSDRÜCKE

Abend	schab	بش
Jahr	βaal	لس
Minute	dakika	دقیقه
Mittag	sohr/tschaascht	تشاچ / رهظ
Monat	maa	ماه
Morgen	βobh	بح
Nachmittag	ba-ad as sohr	رهظ زا دعب
Nacht	schab	بش
Stunde	βaa-at	ت عاس
Tag	roos	زور
Vormittag	kabl as sohr	رهظ زال بق
Woche	afta	هفته
Wochenende	aachere afta / dschoma	هجمج / هتقرخا
<b>ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WANN?“: „ANN?“:</b>		
heute	em-roos	زورما
gestern	di-roos	زورید
vorgestern	pari-roos	زوریرپ
morgen	fardaa	ادرف
übermorgen	pass-fardaa	ادرف سپ
jetzt	aalaa	لاا
nicht jetzt	aalaa nee	هنا لاا
sofort	fauran	اروفاً

<i>vorher</i>	kablan	پلابق
<i>bald</i>	basudi	پدوزد
<i>später</i>	passaantar	پرتاسپ
<i>früher</i>	βaabek	قباسد
<i>pünktlich</i>	ba wakte mo-ajen	پنیم تقو به
<i>verspätet / zu spät</i>	naa-wakt	پتقوان
<i>immer</i>	amescha	پشیمه
<i>oft</i>	akssaran/raaleban	پرتکابلایغ /
<i>manchmal</i>	base aukaat	پتاقوا یضعب
<i>niemals</i>	bakoli nee / abadan nee	پادبا / پزی لکبهن
<i>wieder / noch einmal</i>	doo-baara	پمرابود
<i>in (vier) Tagen</i>	taa (tschaar) roos ba-ad	پدعب زور (راهچ) ات
<i>nächste (Woche)</i>	(aftee) aajenda	پدنیآ (هتفه)
<i>letztes (Jahr)</i>	(βaale) gosashta	پهتشنگ (لسد)
<i>jeden (Monat)</i>	ar (maa)	پمام ره
<i>seit (zwei Monaten)</i>	as (doo maa) ba iin taraf	پفرطنیا به (مام ود) زا
<i>vor (drei Tagen)</i>	(βee roos) peesch	پشپد (زور بهس)
<i>am (Wochenende)</i>	dschoma	پهعمج
<i>von (Montag) bis (Freitag)</i>	as (doo-schanbe) taa (dschoma)	پهعمج ات (هبنشود) زا
<i>nach (dem Termin)</i>	ba-ad as (wada)	پمدعو) زا دعب
<i>während (der Bespre- chung)</i>	dar dscherjaane (bahss)	پثحب) نایرچ رد
<i>zuerst</i>	aual	پلوا
<i>dann/danach</i>	ba-ad / ba-ad as aan	پزا دعب / دعبینآ



ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WIE OFT?“:OFT?“:		
täglich / jeden (Tag)	roosaana / ar (roos)	زور / ره / هزاور
(einmal) pro Monat	maa-aana (jak-baar)	رابعي (ماهنامه)
ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WIE LANGE?“:LANGE?“:		
(drei Stunden) lang / für (die Dauer von drei Stunden)	baraaje (Bee Baa-at)	تعداد سه (ساعت) يارب
den ganzen (Tag)	tamaame (roos)	زور (ماتم)

### VII-4.22 :UHRZEIT

Wie spät ist es?	Baa-at tschand asst?	تسا دنچ تعداد ؟
Es ist jetzt ...	Baa-at ... asst.	تسا ... تعداد
... (drei) Uhr (nachmittags).	... (Bee) badschee (ba-ad as sohr) ...	... (رهظ زا بعد) هجب (سه) ...
... halb (drei Uhr).	... (doo-)niim (badscha) ...	... (هجب) ميند (ود) ...
... Viertel vor (drei Uhr).	... paansda kam (Bee) ...	... (سه) مک مدنناپ .....
... Viertel nach (drei Uhr).	... paansda baalaa (Bee) ...	... (سه) لاپ مدنناپ ...
... ungefähr (drei Uhr).	... takriban (Bee badscha) ...	ابيرقت ..... (هجب سه)
Wann ist (das Meeting)?	(Meting) Baa-ate tschand asst?	تسا دنچ تعداد (گنيتيم) ؟
Um (halb zehn).	(Noo-o-niim) badscha.	... هجب (مينو هذ)

VII-4 33 : JAHRESZEITEN

Frühling	bahaar	راهب
Sommer	taabesstaan	ناتسبات
Herbst	chasaan	ن ازخ
Winter	semesstaan	ناتسمز

VII-4 44 : WOCHENTAGE

Montag	doo-schambe	دینشود
Dienstag	bee-schambe	دینشدهس
Mittwoch	tschaar-schambe	دینشراهچ
Donnerstag	pandsch-schambe	دینشجنپ
Freitag	dschoma	دعمج
Samstag	schambe	دینش
Sonntag	jak-schambe	دینشکچ

VII-4 55 : FESTENUND FEIERTAGE

Fastenmonat Ramadan	ramasaan	ناضمر
Fest des Fastenbrechens	iide ramasaan/fetr	رطف/ناضمر ديع
Feiertag	rochssati	ی تصخر
Ferien/Urlaub	rochssati	ی تصخر
Geburtstag	Baalgera	مرگلاس
Hochzeit	aroossi	یسورع
Neujahr	Baale nau / nau-roos	زوروند / وذل اسد

Opferfest	iiide kurbaan/adhaa	ی حضان ابرق دیق
Ostern	'de paak	(یوسید) کاپ دیق
Weihnachten	Kressmess	یس مسیرک

VII-466 : MONTHS NAME N

Januar	dschanwari	ی روج
Februar	febrwari	ی روربف
März	maartsch	ی چرام
April	aprel	ی لیرپا
Mai	mee	ی م
Juni	dschuun	ی نوچ
Juli	dscholaai	ی لاوج
August	agesst	ی تسگا
September	βeptembar	ی رمئپس
Oktober	oktoabar	ی ربوتکا
November	nowembar	ی ریمون
Dezember	dessembar	ی ربمسد

VII-477 : DATUM

Welches Datum haben wir heute?	Emroos taariich tschand asst?	؟ تسا دنچ خیرات زورما
Heute ist ...	Emroos ... asst.	.. تسا ... زورما

VII-5 : ZAHLE N UN DAZAH N EN AN GAB E N

Zahl	adad	دَد
Nummer	schomaara	شماره
0 ۰	βefr	رفص
1 ۱	jak	یک
2 ۲	doo	دو
3 ۳	βee	سه
4 ۴	tschaar	چهار
5 ۵	pandsch	پنج
6 ۶	schasch	شش
7 ۷	aft	هفت
8 ۸	ascht	هشت
9 ۹	noo	نُه
10 ۱۰	da	ده
11 ۱۱	jaas-da	یازده
12 ۱۲	dowaas-da	دوازده
13 ۱۳	βees-da	سیزده
14 ۱۴	tschaar-da	چهارده
15 ۱۵	paans-da	پانزده
16 ۱۶	schaans-da	شانزده
17 ۱۷	af-da	هفده
18 ۱۸	adsch-da	هجده
19 ۱۹	noos-da	دوازده / نوزده
20 ۲۰	bißt	بیست

21	۲۱	bißt-o-jak	ایک و تسبیح
30	۳۰	βi	سی صد
40	۴۰	tschel	لہجہ
50	۵۰	pindschaa	ماجنپ
60	۶۰	schasst	تصشد
70	۷۰	aftaad	داتفہ
80	۸۰	aschtaad	داتشدہ
90	۹۰	nawad	دونہ
100	۱۰۰	βad	صد
173	۱۷۳	jak-βad-o-aftaad-o-βee	سہ صد و داتفہ و دسکی
200	۲۰۰	doo-βad	دو صد
300	۳۰۰	βee-βad	دسہ صد
1000	۱۰۰۰	asaar	رازہ
1992	۱۹۹۲	noos-da-nawad-o-doo	ود و دونہ ہندزونہ
2000	۲۰۰۰	doo-asaar	رازہ ہود
3000	۳۰۰۰	βee-asaar	رازہ سہ صد
10 000	۱۰۰۰۰	da-asaar	رازہ دہ صد
18 000	۱۸۰۰۰	adschda-asaar	رازہ دسجدہ
50 000	۵۰۰۰۰	pindschaa-asaar	رازہ ماجنپ
100 000	۱۰۰۰۰۰	βad-asaar	رازہ صد صد
200 000	۲۰۰۰۰۰	doo-βad-asaar	رازہ صد صد و دو صد
1 000 000 (= 1 Million) ۱۰۰۰۰۰۰		meljoon	نویلیم
1 000 000 000 (= 1 Milliar- de) ۱۰۰۰۰۰۰۰۰		meljaard	دراپلیم

$\frac{1}{2}$ (= ein halb)	jake bar doo / nessf	فصن / ود رې کي
$\frac{1}{3}$ (= ein Drittel)	jake bar ßee / ßolss	ثلاث / هس رې کي
$\frac{1}{4}$ (= ein Viertel)	jake bar tschaar / rob	چېر / راهې رې کي
einmal	jak baar	رېد کي
zweimal	doo baar	رېدود
dreimal	ßee baar	رېد هس
zum siebten Mal	baraaje aftomiin baar	رېد نيمتفه يارې
das letzte Mal	aacheriin baar	رېد نېر خأ

VII-66 : FARBEN

blau	aabi	آبي
braun	nasswaari	آر او صن
bunt	ranga	مگنر
gelb	sard	درز
grün	ßabs	زېس
rot	ßorch	خرس
schwarz	ßjaa	مايسد
weiß	ßafed	ديفسد

VII-7: GEGENSTÄNDE

(angeordnet – wo möglich – nach: positiv ≠ negativ)

<i>billig/preiswert</i> ≠ <i>teuer</i>	arsaan / monaaβeb ≠ kimat	بسانم / انزرا ≠ تمیق
<i>erlaubt</i> ≠ <i>verboten</i>	edschaasa asst ≠ edschaasa neebt	تسا مزاجا ≠ تسین مزاجا
<i>gefährlich</i> ≠ <i>ungefährlich</i>	chatar-naak ≠ bedune chatar	کانرطخ ≠ رطخنو دپ
<i>geöffnet</i> ≠ <i>geschlossen</i>	baas ≠ bassta	زابه ≠ متسب
<i>groß</i> ≠ <i>klein</i>	kalaan ≠ chord	نلاک ≠ درخ
<i>gut</i> ≠ <i>schlecht</i>	chuub ≠ bad	بوخ ≠ دب
<i>jung</i> ≠ <i>alt</i> <Menschen>	dschawaan ≠ piir	ناوج ≠ ریپ
<i>lang</i> ≠ <i>kurz</i>	daraas ≠ kotaa	زارد ≠ ماتوک
<i>leicht</i> ≠ <i>schwer</i>	aaβaan ≠ Bacht	ناسا ≠ تخسد
<i>möglich</i> ≠ <i>unmöglich</i>	momken ≠ naa-momken	نکممه ≠ نکمماند
<i>neu</i> ≠ <i>alt</i> <Dinge>	nau ≠ kona	ونده ≠ نهک
<i>richtig</i> ≠ <i>falsch</i>	dorosst ≠ ralat	تسرد ≠ طاغ
<i>sauber</i> ≠ <i>schmutzig</i>	paak ≠ naa-paak	کاپه ≠ کاپانده
<i>sicher</i> ≠ <i>unsicher</i>	motma-enn ≠ naa-motma-enn	نئمطمه ≠ نئمطماند
<i>stark</i> ≠ <i>schwach</i>	kawi ≠ sa-iif	یوقه ≠ فیعض
<i>viel</i> ≠ <i>wenig</i>	bessjaar ≠ kam	رایسبمه ≠ مک
<i>voll</i> ≠ <i>leer</i>	por ≠ chaali	رپه ≠ یلاخ
<i>warm</i> ≠ <i>kalt</i>	garm ≠ Bard	مرگه ≠ درس
<i>wichtig</i> ≠ <i>unwichtig</i>	mohem asst ≠ mohem neebt	تسامهمه ≠ تسینمهم